

**COFNODION Y CYFARFOD CYHOEDDUS I DRAFOD YMGYNGHORIAD
COMISIWN FFINIAU A DEMOCRATIAETH LEOL CYMRU YNGHYLCH Y CYNNIG
I DDIDDYMU CYMUNEDAU YSBYTY YSTWYTH, YSTRAD FFLUR AC YSTRAD
MEURIG AC UNO'R 3 ARDAL I FFURFIO CYMUNED NEWYDD Â WARDIAU SEF
YSTRAD FFLUR.**

LLYFRGELL NEUADD PANTYFEDWEN, DYDD IAU 2 MAI 2024 @ 7pm

1. CROESO'R CADEIRYDD

Croesawodd y Cynghorydd Angharad Jones bawb i'r cyfarfod.

2. YN BRESENNOL

Y Cynghorydd Sirol Ifan Lloyd Davies

Y Cynghorydd Sirol Wyn Evans

Y Cynghorydd Mel Briant

Y Cynghorydd Gwyneth Davies

Y Cynghorydd Gareth Edwards

Gill Huckstep

Y Cynghorydd Mair Humphreys

Y Cynghorydd Alun Price Jones

Y Cynghorydd Angharad Jones

Y Cynghorydd Richard Jones

Y Cynghorydd Tomos Jones

Lisa Owen

Y Cynghorydd Gareth Owen

Angharad Shaw

Wendy Shaw

Y Cynghorydd Alan Wilkinson

Annwen Isaac – Clerc Cyngor Cymuned Ystrad Meurig

Eleri Thomas – Clerc Cyngor Cymuned Ystrad Fflur.

Ian Williams – Clerc Cyngor Cymuned Ysbyty Ystwyth

Darparodd Y Cynghorydd Sirol Ifan Lloyd-Davies a Wyn Evans wybodaeth gefndirol ynglŷn â Chynnig y Comisiwn Ffiniau.

Mae gan brif gynghorau ddyletswydd i adrodd i'r Comisiwn ar eu trefniadau cymunedol bob deng mlynedd. Y ddeddfwriaeth sy'n ymdrin ag adolygiadau cymunedol yw Deddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013 (y Ddeddf). O dan y Ddeddf mae gan Gomisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru (y Comisiwn) ddyletswydd gyffredinol i fonitro trefniadau ar gyfer llywodraeth leol ledled Cymru. Fodd bynnag, mae gan bob prif gyngor ddyletswydd i fonitro'r cymunedau yn ei ardal a, lle bo'n briodol, trefniadau etholiadol cymunedau o'r fath at ddibenion ystyried a ddylid gwneud neu argymhell newidiadau. Cyflwynir y newidiadau hyn drwy adolygiadau ffiniau cymunedol ac adolygiadau etholiadol cymunedol. Daw adolygiad ffiniau cymunedol a gynhaliwyd gan y prif gyngor o dan adran 25 o'r Ddeddf i rym

gan y Comisiwn. Daw adolygiad etholiadol cymunedol a gynhelir gan y prif gyngor o dan adran 31 o'r Ddeddf i rym drwy Orchymyn gan y prif gyngor. Mwy o wybodaeth, dilynwch y ddolen os gwelwch yn dda.

[wefan y Comisiwn.](#)

[ar gael yma.](#)

Adolygiad Cymunedol yw pan fydd prif gyngor yn newid ffin neu drefniadau etholiadol cymuned. Adroddwyd bod Grŵp Gorchwyl a Gorffen wedi'i sefydlu o fewn CS Ceredigion gan mai'r Awdurdod hwn oedd wedi comisiynu'r Adolygiad. Adroddwyd bod angen diwygio cofnodion un cyfarfod.

Cynigiodd y Comisiwn ddiddymu cymunedau Ysbyty Ystwyth, Ystrad Fflur ac Ystrad Meurig a defnyddio'r 3 ardal i ffurfio Cymuned newydd â wardiau, Ystrad Fflur. Nid oes gan y 3 gymuned bresennol ddigon o etholwyr i'w cadw fel cymunedau ac nid oes gan y wardiau presennol ddigon o etholwyr i'w cadw fel wardiau, yn unol â Pholisi Maint y Cyngor. Bydd ffiniau presennol y gymuned yn ffurfio ffiniau'r ward cymunedol yn yr ardal Gymunedol newydd. Byddai'r cymunedau presennol yn ddi-dor. Mae'r Comisiwn o'r farn bod y cynnig yn darparu ar gyfer llywodraeth leol fwy effeithiol a chyfleus tra'n darparu ffin glir.

Cytunwyd yn unfrydol i wrthwynebu Cynnig Comisiwn Ffiniau Cymru.

Gweler Tud 239-242 (cynhwysol) sef cynigion ar gyfer wardiau presennol Ysbyty Ystwyth, Ystrad Fflur ac Ystrad Meurig.

[Draft Report Skeleton \(d34hss7hg6i3n.cloudfront.net\)](#)

Adlewyrchwyd barn cynrychiolwyr Cymunedau Ysbyty Ystwyth, Ystrad Fflur ac Ystrad Meurig, a oedd yn bresennol yn y cyfarfod, yn y llythyr, i'w anfon at Gomisiwn Ffiniau Cymru erbyn 13 Mai 2024. Atodiad 1.

Ymhlith y pryderon, a fynegwyd oedd, Pennu'r Praesept, diogelu'r Gymraeg ac anymarferoldeb gweithredu Cynnig o'r fath.

Adroddwyd bod angen gwell cyfathrebu rhwng y Cyngorau Cymuned a'r Cyngor Sir. Meddylid y gallai Cyngorau Cymuned dderbyn mwy o gefnogaeth a chynghor gan y Cyngor Sir mewn ymgais i wasanaethu'r etholwyr mewn modd mwy effeithlon.

Awgrymwyd y dylai oll yn bresennol ymateb fel unigolion i'r Ymgynghoriad yn ogystal â'r Cyngorau Cymuned ac annog eraill i wneud hynny.

Dylid anfon yr holl sylwadau ar y cynigion drafft hyn at:

Y Prif Weithredwr

Comisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru

Tŷ Hastings

Llys Fitzalan

Caerdydd

CF24 0BL

EBOST: ymgynghoriadau@ffiniau.cymru

Erbyn 13.05.2024

Rhagor o wybodaeth am y broses adolygu: www.cffdl.llyw.cymru

Daeth y cyfarfod cyhoeddus i ben am 8pm.

Ar ôl y Cyfarfod drafftiodd Cyngor Cymuned Ystrad Fflur, ei ymateb ei hun o dan arweiniad y Cynghorydd Angharad Jones. Gellir ei ddarllen ar safle ar y we Cyngor Cymuned Ystrad Fflur

Daeth y cyfarfod hwn i ben am 8.50pm.